

Tanúgondozási tájékoztató

I. Általános tájékoztató

1. A tanúzási kötelezettség

A tanú a peres felektől, eljárás résztvevőitől különböző személy, aki olyan múltban történt eseményről tesz vallomást a bíróság előtt, amelyről közvetlen, vagy közvetett tudomása van.

A tanúzás állampolgári kötelezettség, a bíróság a tanút a tárgyalásra, meghallgatásra az erre rendszeresített formanyomtatványon idézi. Sor kerülhet a tanú idézésére rövid úton, távbeszélőn, avagy a tárgyaláson szóban is. A tanúnak a tárgyaláson való megjelenése kötelező. A tanú az idézésben megjelölt helyen és időben köteles megjelenni, személyazonosításra alkalmas érvényes személyi igazolványát és lakcímkártyáját magával hozni. Kihallgatását követően csak a bíróság engedélyével távozhat el a tárgyalásról. Ha járványügyi intézkedések indokolják, a tárgyalás elektronikus hírközlő hálózat vagy más elektronikus kép és hang továbbítására alkalmas eszköz útján is megtartható.

Amennyiben a tanú szabályszerű idézés ellenére nem jelenik meg és távolmaradását alapos okkal előzetesen nem mentette ki, avagy engedély nélkül eltávozott, a bíróság az okozott költségek megtérítésére kötelezheti, egyben pénzbírsággal sújthatja, továbbá elrendelheti a meg nem jelent tanú elővezetését is.

A tanú a fenti határozatokkal szemben fellebbezéssel élhet, illetőleg a bíróság saját hatáskörében a tanúval szemben tett intézkedéseket hatályon kívül helyezheti.

Amennyiben a tanú bármely alapos okból a tárgyaláson megjelenni nem tud, azt köteles előre jelezni, akár közvetlenül a bírósági ügyszámra hivatkozással írásban, akár a tanúgondozó igénybevételeivel, rövid úton is.

A tanúk részére kérdéseikre telefonon, írásban (e-mail útján is, az ügyszám feltüntetésével) és ügyfélfogadási időben személyesen a lajstromirodákban kaphatnak felvilágosítást a tanúvallomás megtétele és az ehhez szükséges bírósági megjelenés elősegítése érdekében. Ezen tájékoztatásnak korlátját képezi az, hogy az irodai alkalmazott a konkrét bírósági ügyről érdemben nem nyilatkozhat, a folyamatban lévő ügyről érdemi tájékoztatást nem adhat, a tanút a vallomás megtételében nem befolyásolhatja, vele a vallomásáról nem beszélhet.

A tanú alapos okból történő távolmaradását köteles előzetesen jelezni, akár közvetlenül, bírósági ügyszámra hivatkozással írásban, akár rövid úton (telefonon) is. Ha a tanú a tárgyalást önhibáján kívül mulasztotta el, a tárgyalás napjától számított 15 napon belül igazolási kérelmet terjeszthet elő. Ha a mulasztás később jutott a tudomására, vagy az akadály később szűnt meg, az igazolási kérelem határideje a tudomásszerzéssel, illetőleg az akadály megszűnésével kezdődik. Három hónapon túl igazolási kérelmet nem lehet előterjeszteni. Az igazolási kérelemben elő kell adni a mulasztás okát és azokat a körülményeket, amelyek a mulasztás vétlenségét valószínűsítik.

2. A tanú megjelenése a tárgyaláson

A tanú a bíróság épületébe belépve a rendészeti szolgálat előtt igazolja személyazonosságát, megjelenésének célját.

Biztonsági okból a bíróságok épületébe tilos bevinni életet és testi épséget veszélyeztető eszközöket (fegyver, lőszer, szúró-vágó eszközök, stb.), ennek ellenőrzése a rendészeti szolgálat feladata.

Amennyiben a biztonsági szolgálat életet és testi épséget veszélyeztető eszközt talál, azt a tanúval a fegyvertároló szekrényben elzárhatja, melyet a tanú a bíróságról történő távozáskor veheti magához.

A tanú a bíróságon kihallgatható állapotban köteles megjelenni (nem állhat szeszes ital, vagy tudatmódosító szer hatása alatt), közhivatalhoz méltó öltözet, megjelenés ajánlott.

3. A tanú kihallgatása

A folyosón várakozó tanút a tárgyalóterembe vagy a jegyzőkönyvvezető, vagy kihangosítón keresztül az eljáró bíró szólítja be.

A tárgyalás kezdetén kerül sor a megjelentek számbavételére, majd ezt követően – amennyiben kihallgatására nyomban nem kerül sor – a tanú a tárgyalótermet elhagyva, a tárgyalóterem előtt várakozik (miután addig, amíg kihallgatására nem kerül sor, a tárgyaláson jelen nem lehet), amikor pedig kihallgatására ténylegesen sor kerül, ismételtén a tárgyalóterembe szólítják.

A bíró a tanú részére, kihallgatásával összefüggően valamennyi jogáról és kötelezettségéről a szükséges tájékoztatást megadja. A tanúhoz kérdéseket feltenni, róla kép- vagy hangfelvételt készíteni kizárólag az eljáró bíró engedélyével lehet.

A tanúvallomás csak a törvényben meghatározott esetekben tagadható meg. A tanút – a hamis tanúzás következményeire történt figyelmeztetéssel – igazmondási kötelezettség terheli.

4. A tanúszoba

Indokolt esetben, amennyiben az a tanú személyes biztonsága szempontjából szükséges, a tanú kérheti, hogy a bíróságon a tényleges kihallgatásáig tanúszobát vehessen igénybe (amennyiben az az adott bíróságon megtalálható), ezáltal biztosítva a megfelelő szeparációját az eljárás többi résztvevőjétől.

A tanúszoba használatának igényét a tanú előzetesen köteles jelezni a tanúgondozónak, annak indokoltságáról a tanúgondozó dönt, avagy azonnali intézkedést kívánó helyzetben az eljáró bíró. A tanú meghallgatása ugyanakkor nem a tanúszobában történik.

Tanúszoba a Szekszárdi Törvényszéken és a Szekszárdi Járásbíróságon működik.

A bíróságra idézett tanúk a velük érkezett gyermek/ek elhelyezésére biztosítandó helyiséget csak úgy vehetik igénybe, ha a gyermekkel/gyermekkel nagykorú kísérő is jelen van, aki azok felügyeletét ellátja.

5. A tanú megjelenésével felmerült költségek megtérítése

A tanú a megjelenéséről igazolást kérhet, a megjelenésével felmerült költségek megtérítését igényelheti.

A tanú, amennyiben munkavállaló, az eljárásban való személyes részvételhez szükséges időtartamra mentesül a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól, erre az esetre távolléti díj illeti meg (2012. évi I. tv. 55. § (1) bekezdés i) pont, 146. § (3) bekezdés c) pont).

Egyebekben a tanú megjelenésével felmerült költségek megtérítésének szabályait a tanúk költségtérítéséről szóló 14/2008. (VI. 27.) IRM rendelet tartalmazza. Eszerint a tanú részére csak kérelmére kell megtéríteni az alábbi felmerült költségeket:

Útiköltség: a tanú lakóhelyéről (tartózkodási helyéről) a kihallgatás helyére való utazással és a visszautazással ténylegesen felmerült és igazolt költségeket kell megtéríteni. Attól függően, hogy a tanú milyen közlekedési eszközzel ment el a kihallgatás helyére, megtéríthető

- ⇒ a vasút másodosztályú menettérti jegy ára,
- ⇒ a helyközi buszjárat menettérti jegy ára,
- ⇒ a helyi tömegközlekedési eszköz és komp visszaútra is számított viteldíja,

- ⇒ ha a tanú lakóhelye (tartózkodási helye) a kihallgatás helyétől eltérő településen van, és a közlekedéshez gépjárművet vett igénybe, úgy útiköltségként a gépjármű motorjának hengerűrtartalma szerint a külön jogszabályban meghatározott üzemanyag-fogyasztási alapnorma-átalány figyelembevételével közúton a tanú lakóhelye (tartózkodási helye) és a kihallgatás helye alapján a legrövidebb oda-vissza útra a km-távolság és az állami adóhatóság által közzétett hivatalos üzemanyagár szorzatát, valamint a parkolás díját kell megtéríteni. A gépjármű motorjának hengerűrtartalmát és hajtóanyagának fajtáját a jármű forgalmi engedélyének bemutatásával kell igazolni; ha ugyanarra a kihallgatásra több tanú egy gépjárművel utazik, az útiköltséget csak az egyikük esetében lehet megtéríteni,
- ⇒ légi jármű használatával felmerült költség akkor téríthető meg, ha a tanút külföldről idézték a kihallgatásra, a légi jármű igénybevételekor a turistaosztályú jegy illetékekkel számított összegét lehet megtéríteni,
- ⇒ más közlekedési eszköz használatával felmerült költség akkor téríthető meg, ha igénybevétele célravezűségi vagy takarékosági szempont, illetve a távolságra, közlekedési viszonyokra és a tanú állapotára figyelemmel a kihallgatás megtartásához fűződő érdek indokolja (pl. helyi tömegközlekedési eszköz helyett taxi, ha a tanú egészségi állapota miatt nem tud tömegközlekedési eszközre szállni).

Szállásköltség: a tanú részére az elszállásoláshoz igénybe vehető kereskedelmi vagy fizetővendéglátó szálláshely költségét meg kell téríteni, ha

- ⇒ a tanú kihallgatása olyan időpontban kezdődik, amikor a kihallgatás napján az odautazásra az éjszakai órákban (23 óra és 5 óra között) kerülne sor,
- ⇒ a kihallgatás olyan időpontban végződik, hogy a tanú hazautazására az éjszakai órákban kerülne sor,
- ⇒ a kihallgatáson a tanú megjelenése egymást követő napokon szükséges és a kihallgatásról való hazautazásra vagy a következő kihallgatásra való visszautazásra a kihallgatás napján az éjszakai órákban kerülne sor. A szállásköltséget számlával kell igazolni.

Ellátási költség: a tanú részére naponta a nyugdíjminimum 3 százalékának megfelelő összegű ellátási költséget kell fizetni, ha a tanú

- ⇒ szállásköltség megtérítésére jogosult vagy
- ⇒ lakóhelyéről (tartózkodási helyéről) a kihallgatás helyére való utazás és visszautazás, valamint a kihallgatás együttes időtartama egy napon belül a 6 órát meghaladja.

Költségtérítés a munkából kiesett időre: azt a tanút, aki a kihallgatás miatt a munkából kiesett időre távolléti díjra nem jogosult, költségtérítésként a munkából kiesett időre (ideértve az utazással eltöltött időt is) óránként a nyugdíjminimum 1,5 százalékával megegyező összegű költségtérítés illeti meg.

II. A büntetőeljárás különös szabályai

A tanú érdekében meghatalmazott ügyvéd járhat el. Az ilyen jogkörben eljáró ügyvéd az érintett személy tanúkénti kihallgatásánál is jelen lehet, a tanúnak felvilágosítást adhat a jogairól, de más tevékenységet nem végezhet és a vallomását nem befolyásolhatja.

Az olyan tanú kihallgatásán, akinek életét közvetlen veszély fenyegeti, vagy megalapozottan feltehető, hogy a tárgyaláson nem jelenhet meg, a tanú érdekében eljáró ügyvéd úgyszintén jelen lehet, csakúgy, mint a különösen védett tanú kihallgatásánál.

A 18. életévét meg nem haladott tanú kihallgatásánál törvényes képviselője, gondozója jelen lehet. Ha a tanú 14. életévét nem töltötte be, és a nyomozás során a bíróság kihallgatta, a tárgyalásra nem idézhető. Ha az ilyen tanú a tárgyalás időpontjában a 14. életévét betöltötte, a tárgyalásra különösen indokolt esetben idézhető.

A tárgyalás időpontjában 14. életévét be nem töltött személyt, akit a nyomozás során a bíróság tanúként nem hallgatott ki, de tanúkénti kihallgatása szükségessé vált, kiküldött bíró vagy megkeresett bíróság útján kell kihallgatni.

Az eljárási szabályok lehetőséget nyújtanak arra is, hogy a bíróság bizonyos esetekben a tanú személyes megjelenésétől eltekintsen, ám vallomását mégis felhasználja. A bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság engedélyezheti, hogy a tanú a szóbeli kihallgatását követően, vagy helyette írásban tegyen vallomást. Ebben az esetben a tanú a vallomását saját kezűleg leírja és aláírja, az elektronikus okirat formájában elkészített vallomását minősített elektronikus aláírással látja el, vagy a tanúnak a más módon leírt vallomását bíró vagy közjegyző hitelesíti.

A bizonyítási eljárás során a tanú köteles eltűnni a szakértői vizsgálatot, kivéve a műtétet vagy műtétnek minősülő beavatkozást.

A tanú életének és testi épségének vagy személyes szabadságának védelme, valamint annak érdekében, hogy a tanú a vallomástételi kötelezettségének eleget tegyen és a vallomását megfélemlítés nélkül tegye meg, a tanút a törvényben meghatározottak védelemben kell részesíteni. Az eljárási jogszabályban a tanúvédelem négy fajtáját különböztetik meg:

- ⇒ a tanú személyi adatainak zártan kezelése
- ⇒ a tanú különösen védetté nyilvánításának lehetősége
- ⇒ a tanú személyi védelme
- ⇒ a tanúvédelmi programba való felvétel.

A természetes személy sértett és a tanú különleges bánásmódot igénylő személynek minősül, ha a személyes jellemzői vagy az eljárás tárgyát képező bűncselekmény jellege és körülményei alapján

- a) a megértésben, a megértetésben,
- b) az e törvényben meghatározott jogok gyakorlásában vagy kötelezettségek teljesítésében, vagy
- c) a büntetőeljárásban való hatékony részvételében akadályozott.

A különleges bánásmódot megalapozó körülmény különösen

- a) az érintett személy életkora,
- b) az érintett személy szellemi, fizikai, egészségi állapota,
- c) az eljárás tárgyát képező cselekmény kirívóan erőszakos jellege, illetve
- d) az érintett személynek a büntetőeljárásban részt vevő más személyhez fűződő viszonya.

Külön döntés nélkül különleges bánásmódot igénylő személynek minősül

- a) a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy,
- b) a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvényben meghatározott fogyatékos személy, és az is, aki ilyennek minősülhet, valamint
- c) a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény sértettje.

A bíróság a különleges bánásmódot igénylő személy jogai gyakorlását, kötelezettségeinek teljesítését elősegíti, e körben különösen

- a) fokozott körültekintéssel jár el az érintett személy magánéletének kímélete érdekében,
- b) fokozott védelemben részesíti az érintett személy különleges bánásmódot megalapozó körülményekkel összefüggő személyes adatait, így különösen az egészségügyi adatait,
- c) biztosítja, hogy az érintett személy az eljárási cselekmény során, valamint az eljárási cselekmény helyszínén a büntetőeljárásban részt vevő más személlyel szükségtelenül ne találkozzon,
- d) telekommunikációs eszköz útján biztosíthatja az érintett személy jelenlétét az eljárási cselekményen.

III. A polgári eljárás különös szabályai

A polgári perben a bizonyító fél tényállításai bizonyítására jelenthet be tanúkat.

A tanúbizonyítási indítvány megtétele során a tanú nevén kívül a tanú egyéb adatait külön lapon kell bejelenteni, kivéve, ha a tanú az adatainak feltüntetéséhez előzetesen hozzájárult, vagy ha az adatokat valamennyi peres fél ismeri, vagy azok valamely közhiteles nyilvántartásból bárki számára megismerhetők. A hozzájárulásról vagy az adat ismertségéről

az indítványozó félnek a tanúbizonyítási indítványban nyilatkoznia kell. Különösen indokolt esetben a tanúbizonyítási indítványban elegendő a tanú neve helyett egyéb megjelölést alkalmazni; az így megjelölt tanú nevét is a külön lapon kell bejelenteni. Ha a fél a szabályok megszegésével terjeszti elő tanúbizonyítási indítványát, és a tanú az erről történő tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül ezt kifogásolja, a bíróság az adat bejelentőjét pénzbírsággal sújtja. Az adatbejelentéstől számított hat hónap eltelte után ezzel kapcsolatos kifogást előterjeszteni nem lehet.

A bíróság tanút az idézésben tájékoztatja adatainak kezelési módjáról, az adatkezeléssel kapcsolatos jogairól, továbbá arról, hogy a megjelenésével kapcsolatos költségek megtérítésére mennyiben tarthat igényt.

A tanú adatainak zártan kezelésére való jogáról lemondhat, már a tanúkenti bejelentésével egyidejűleg is, az őt tanúként bejelentő félnek tett nyilatkozatával, illetve kihallgatásának megkezdése előtt, a tárgyaláson.

Amennyiben a tanúvallomás más tanú, vagy a meghallgatott fél előadásával ellentétben áll, annak tisztázását szükség esetén szembesítéssel kell megkísérelni.

A tanú vallomásáról jegyzőkönyv készül, jegyzőkönyvvezető alkalmazása mellett, avagy más módon; a más módon rögzített felvételt – kérésre – vissza kell hallgatni, melynek során a tanú kérheti vallomása kiigazítását, kiegészítését.

A 14. életévét be nem töltött kiskorú csak akkor hallgatható ki tanúként, ha a vallomásától várható bizonyíték másként nem pótolható. Idézése törvényes képviselője útján történik, kihallgatásánál a törvényes képviselője jelen lehet, kihallgatásakor a hamis tanúzás következményeire való figyelmeztetést (igazmondás követelményéről tájékoztatás mellett) mellőzni kell, összességében pedig kihallgatásának megfelelő légkörben, korára és érettségére figyelemmel, a kiskorú számára érthető módon kell megtörténnie.

IV. Tanúgondozók

A Szekszárdi Törvényszéken, a törvényszék illetékességi területén működő járásbíróságokon a tárgyalásra idézett tanúk megfelelő tájékoztatása, a tanúkihallgatás körülményeinek javítása, továbbá a tanúk védelme érdekében tanúgondozással kapcsolatos feladatokat ellátó személyek kerültek kijelölésre.

A tanúgondozással kapcsolatos feladatokat ellátó személyek és elérhetőségeik:

1.) Szekszárdi Törvényszék (7100 Szekszárd, Dózsa Gy. u. 2.), GPS koordináta: 46.434447, 18.536468

- ⇒ Baksáné Duska Zsuzsanna büntető irodavezető
- ⇒ Wenhardtné Bak Zsuzsanna polgári irodavezető
- ⇒ Klézli Zoltánné törvényszéki tisztviselő

Tel.: 74/505-800, e-mail: szekszardit@birosag.hu

2.) Szekszárdi Járásbíróság (7100 Szekszárd, Augusz I. u. 1-3.), GPS koordináta: 46.348405, 18.703515

- ⇒ Kissné Márton Márta járásbírósági elnöki irodavezető
- ⇒ Gyenes Noémi járásbírósági tisztviselő
- ⇒ Csorba Márta járásbírósági írnok

Tel.: 74/419-511, e-mail: szekszard@birosag.hu

3.) Bonyhádi Járásbíróság (7150 Bonyhád, Perczel Mór u. 46.), GPS koordináta: 46.294896, 18.527691

- ⇒ Genzlerné Bíber Klaudia járásbírósági elnöki irodavezető
- ⇒ Petz Judit Klára járásbírósági irodavezető

Tel.: 74/451-633, e-mail: bonyhad@birosag.hu

4.) Dombóvári Járásbíróság (7200 Dombóvár, Hunyadi tér 33.), GPS koordináta: 46.376891, 18.130718

- ⇒ Bán Brigitta járásbírósági tisztviselő
- ⇒ Németh Andrea járásbírósági tisztviselő

Tel.: 74/465-111, e-mail: dombovar@birosag.hu

5.) Paksi Járásbíróság (7030 Paks, Deák F. u. 10.), GPS koordináta: 46.628652, 18.86889

- ⇒ dr. Keszthelyi Tamás Tibor bírósági titkár
- ⇒ Magyar Zita járásbírósági irodavezető

Tel.: 75/310-801, e-mail: paks@birosag.hu

6.) Tamási Járásbíróság (7090 Tamási, Szabadság u. 55.), GPS koordináta: 46.634998, 18.281934

- ⇒ Róthné Tőrícht Nikoletta járásbírósági tisztviselő
- ⇒ Balogh Anita járásbírósági tisztviselő

Tel.: 74/471-318, e-mail: tamasi@birosag.hu

V. A bíróságok megközelíthetősége, félfogadási ideje

Az egyes bíróságok konkrét elhelyezkedése és megközelíthetősége tekintetében a Szekszárdi Törvényszék internetes oldalán (szekszarditorvenyszek.birosag.hu) térképek kerültek elhelyezésre, melyek a Szekszárdi Törvényszék esetében „Elérhetőségek” menüpont alatt

„Megközelíthetőség” címszó alatt, míg a Szekszárdi Járásbíróság, a Bonyhádi Járásbíróság, a Dombóvári Járásbíróság, a Paksi Járásbíróság és a Tamási Járásbíróság esetében a bíróság nevére történő klikkeléssel, a megnyíló új ablakban találhatóak.

Valamennyi bíróság a személygépkocsival érkezők számára kellően megközelíthető, a bíróságok közelében a parkolás megoldott (a Szekszárdi Törvényszék, a Szekszárdi Járásbíróság melletti parkolók igénybevételeért ugyanakkor parkolási díjat kell fizetni). Valamennyi bíróságon – az arra jogosultak számára – mozgáskorlátozott parkolóhely igénybevételeire is van lehetőség, ahonnan akadálymentes bejáraton lehet bejutni a bíróság.

Az egyes bíróságok ügyfélfogadási rendje:

Szekszárdi Törvényszék:

Hétfő, Kedd, Csütörtök, Péntek: 9.00-11.00 óra
Szerda: 8.00-16.00 óra

Szekszárdi Törvényszék Cégbírósága:

Hétfő, Kedd, Csütörtök, Péntek: 9.00-11.00 óra
Szerda: 8.00-12.00 és 13.00-16.00 óra

Szekszárdi Járásbíróság:

Hétfő, Kedd, Csütörtök, Péntek: 9.00-11.00 óra
Szerda: 8.00-12.00 és 13.00-16.00 óra

Bonyhádi Járásbíróság:

Hétfő, Kedd, Csütörtök, Péntek: 9.00-11.00 óra
Szerda: 8.00-12.00 és 13.00-15.00 óra

Dombóvári Járásbíróság:

Kedd, Szerda, Csütörtök, Péntek: 9.00-11.00 óra
Hétfő: 8.00-12.00 és 13.00-15.00 óra

Paksi Járásbíróság:

Hétfő, Kedd, Csütörtök, Péntek: 9.00-11.00 óra
Szerda: 8.00-12.00 és 13.00-15.00 óra

Tamási Járásbíróság:

Hétfő, Kedd, Szerda, Péntek: 9.00-11.00 óra
Csütörtök: 8.00-12.00 óra, és 13.00-15.00 óra